

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 35.

V Ljubljani, v saboto 31. julija 1897.

Letnik II.

„Slovenski List“ izhaja vsako sredo in saboto. — **Naročnina** mu je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrto leta 1 gold. Posamične številke se prodajajo po 5 novč. — **Dopisi** pošiljajo naj se uredništvu „Slovenskega Lista“ v Ljubljani. — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** naj se pošiljajo upravnistvu „Slovenskega Lista“ v Ljubljani, Resljeva cesta št. 5. — **Oznanila in poslanice** se računajo po ceni, navadni v Ljubljani.

Vabilo

XII. redni veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Škofji Loki četrtek, dne 5. avgusta 1897. leta.

Vspored:

- I. Sveta maša ob 9. uri v mestni župnijski cerkvi.
- II. Zborovanje ob 10. uri pri „Zlati kroni“.
 - 1.) Prvomestnikov nagovor.
 - 2.) Tajnikovo poročilo.
 - 3.) Blagajnikovo poročilo.
 - 4.) Nadzorništva poročilo.
 - 5.) Volitev*) jedne tretjine družbinega vodstva.
Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. Ivan Murnik, 2. dr. Ivan Svetina, 3. dr. Josip Vošnjak, 4. Andrej Zamejic.
 - 6.) Volitev*) nadzorništva (5 članov).
 - 7.) Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, 20. julija 1897.

Prvomestnik: **Tomo Zupan.** Podpredsednik: **Luka Svetec.**

Pristavek.

1.) Predvečer, dne 4. avgusta t. l., naj se ob 8. uri p. n. skupščinarji in p. n. ljubljancje prijateljsko snidejo na vrtu gostilne gospoda Ferlnca (pri „Zvezdi“). — Pevske točke bo izvajalo družbi sv. Cirila in Metoda posebno naklonjeno slavno pevsko društvo „Ljubljana“.

2.) Dne 5. avgusta odhod iz Ljubljane z navadnim vlakom ob 7 08 uri zjutraj.

*) Iz § 14. glavnih pravil: Velike skupščine se udeležujejo s posvetovalno in glasovalno pravico . . . b) pokrovitelji; c) udje družbinega vodstva; d) udje družbinega nadzorništva in razsodništva in e) podružnični zastopniki.

Število podružničnih zastopnikov se ustanavlja tako, da je na vsakih 50 družbenikov eden zastopnik; vendar pa mora vsaka podružnica najmanj po enega imeti.

Iz § 15: Podružničnim zastopnikom je dovoljeno pooblastiti namesto sebe kogarkoli izmed družbenikov.

Iz § 16: Vsako leto izstopi ena tretjina družbinega vodstva Nadzorniki in razsodniki pa se volijo vsako leto iz novič.

3.) Po zborovanju skupni obed na Štemarjih pri g. Val Sušniku ob 1. uri. Radi obeda se je udeležencem zglasiti do 8. avgusta pri slavnostnem odboru v Škofji Loki. Kuvert brez vina stane 1 gld 50 kr.

4.) Ob 5. uri koncert na Štemarjih. Vstopnina 50 kr.
5.) Odhod iz Škofje Loke proti Ljubljani z navadnim vlakom ob 9 20 uri zvečer.

Po dijaškem sestanku.

Lepo je bilo, a bi bilo lahko še lepše! — to je sodba krščansko mislečega dijaštva, ki je napravilo dne 28. julija v dvorani katol. rokodelskih pomočnikov v Ljubljani sestanek. Ni bil pa to sestanek za navaden dijaški razgovor, ampak bila je skoro mala kopija katoliškega shoda, nekaka govorniška akademija: šest slavnostnih govorov z resolucijami in zvečer komerz. Navzočih je bilo okoli sto dijakov, namreč akademikov, bogoslovcev in gimnazijskih abiturijentov. Važen je sestanek krščansko mislečega dijaštva iz vse Slovenije in zato bi bilo želeli še večje udeležbe.

Zakaj je bilo lepo na sestanku? Že misel sama, da se med počitnicami snidejo, spoznavajo in za vzvišene ideale navdušujejo slovenski dijaki, ki so študirali ločeni po raznih zavodih, in to dozoreli dijaki, kateri bodo kmalu dobili v roke usodo naroda, je lepa. Prava slast je za rodoljuba,

gledati navdušeno dijaštvo, ako isto v odločilni uri, ko se kristalizujejo značaji, soglasno kliče: „To so naši krščanski in slovenski nazori in tako-le bodemo kot možje zlate uzore neomahljivo uresničevali v življenju. Tudi mal narod ne propade, ampak ima najboljše nade za bodočnost, ako pokaže mladeniška pomlad tako lepe cvetove. Proti krščanski in slovensko-slovanski ideji na sestanku ni bilo ugovora, pač pa se je odločno povdarjalo, da ima vsak dober Slovenec dva uzora: sv. vero in slovensko narodnost. In vrh tega ti govorniški talenti, ki so se pojavili na sestanku! Ne menimo samo večinoma izvrstno sestavljenih, dobro opiljenih in naučenih slavnostnih govorov, temveč še bolj smo občudovali govorniško spretnost, jasno, logično mišljenje tistih, ki so govorili „ex abrupto“. In prav takih, dno duha in srca odkrivajočih govorov, seveda stvarnih in mirnih, bi bili želeli toliko več, kolikor je bilo naučenih preveč, oziroma predolgi. S ponosom lahko rečemo: Slovencem je dal Bog med mladim naraščanjem toliko bistrih glav, da se nam v umov boju ni treba bati nobenega navala tujih narodov. Gotovo je, da se niso pokazale vse izvrstne mlade moči na tem sestanku, a že med temi mladimi možmi jih je nekaj zrelih za parlament. V tem obziru je bilo na sestanku res lepo.

In zakaj bi bilo lahko še lepše? Očitanja, da niso dobili vabil vsi krščansko misleči dijaki akademiki in abiturijenti in da je bil sestanek umetno uprizorjen v strankarske namene, so se čula, a nam ni znano, v koliko so utemeljena. Gotovo je pa, da je bilo v govorih sploh preveč politike. Določevati so se hotela najbolj kočljiva kranjsko-politična vprašanja in njih najfinejše nuanse ter obdelati celo osebe. To je vspeh sestanka oslabilo in požrlo ob sklepu potrebno navdušenje. Pač se da nekoliko opravičevati, ako hoče mlada kri poskusiti, da bi razvozljala, kar se stari ne ljubi. A vspeh dijaškega sestanka bi bil za slovenski narod izdatnejši, da so se očrtala in potrdila samo glavna načela našega skupnega političnega programa, na drobno pa se določilo delo dijakov pri izvajanju slovenskega programa v blagor naroda.

Živo potrebo pa čutimo Slovenci, da stari, praktično izvežbani politiki obeh, na mižeče oko bojujočih se strank prav kmalu napravijo v Ljubljani sestanek in temeljito prerešetajo razporna vprašanja, da potem pride, ali boju konec, ali pa se saj bolj jasno določi, čemu je boj. Zdi se nam, da je sporazumljenje mogoče, ako se ne gre samo za „komando“. V prvem slučaju porečemo: hvala Bogu, jedini smo! V drugem slučaju naj pa odstavi narod obe „vladi“.

Nejasnost v nekaterih političnih vprašanjih in v sredstvih za doseg cilja ter odtod izvirajoča strankarska strastnost sta žal iz prepirajočih se političnih časnikov odsevali le preveč tudi na dijaškem sestanku od te in one strani, kar obžalujemo. Sumničenje in tudi indirektna obsodba, da kdo ni krščansko misleč, ako v dvomljivih političnih vprašanjih, in tudi v nedvomljivih vprašanjih, če je osebno razžaljen, ne zaploska s slučajno večino, nista umestna in prinašata, kakor kaže javno življenje, slabe posledice. Mi smo mnenja, da so ne le bogoslovci, ampak tudi slovenski akademiki in abiturijenti sploh (brez plev ni nikjer) še krščansko misleči, in da

se to krščansko mišljenje, če je prešibko, od strani človeka ne da utrditi z drugo silo, kakor z razlogi uma in besedo srca. — V tem oziru bi bilo lahko še lepše.

Ker se je govorilo na sestanku veliko premalo o poskusu za skupno organizacijo krščansko mislečega dijaštva, in posebno o nalogi dijaštva med ljudstvom v naših resnih časih, zato bi prav nič ne škodovalo, ako se napravi, če je mogoče še letos na koncu počitnic, še jeden dijaški sestanek, sklican pod geslom: „Krščanski slovenski dijaki združimo se vsi! Živela složna Slovenija v dijaškem taboru!“

Izvirni dopisi.

Z Iga, 25. julija. Oprostite, gosp. urednik, da se zopet oglašim v našem cenjenem listu. Čast in slava Bogu in Vam, da je jel „Slov. List“ dvakrat na teden izhajati. Bog daj, da bi list vsaj čez pol leta postal dnevnik, da bi tem čvrsteje pulil ljuliko iz zlatorumene pšenice. Zares, koliko dobrega in koristnega bi bili že lahko Slovenci dosegli, da so vsi stanovi zjedinjeni v boju proti našemu smrtonosnemu nasprotniku. Sedaj pa nas še vedno vežejo ptuje spona radi nespametnih zvez nekaternikov, ki hočejo na videz veljati za prave, navdušene narodnjake, a se za našimi hrbti izdajsko bratijo z Nemci. Toda „Zora puca, bit će dana.“ Na obnebu Slovenije se dani, duhovi se bistre, Slovencem se oči odpirajo.

Dragi Slovenci, ne bodimo šalobarde, ne obračajmo plašča po vetru, bodimo značajni ljudje! Ljubezen do naroda bodi odkritošrna, čista in stanovitna. Proč s hinavci, ki se danes kažejo navdušene narodnjake, a to le, ker jim narodnjaštvo nese dobiček, komaj pa potegne nasprotni veter, jih vidimo takoj v taboru naših klevetnikov. Takih ljudij opažamo z žalostnim srcem dovolj tudi v Ljubljani. * Očistimo najprej bolo Ljubljano, srce Slovenije, teh laži narodnjakov! — Pred nekoliko dnevi sem bil v Ljubljani. Radi mnogih opravkov in neznosne vročine utrujen, stopim v bližnjo gostilno, da bi se nekoliko pokrepčal. Prav presenetilo me je, ko slišim, da pri sosedni mizi trije vrli ljubljanski narodnjaki pošteno tevtonsko klepetajo. O, Ljubljana, ti nisi slovenska, dokler imaš take sinove, ki se materinega jezika sramujejo!

Da se drevo krepko razvija in močne veje poganja, mora jedro zdravo biti. Isto tako morajo Slovenci v središču biti v resnici pravi Slovenci, vrli domo- in rodoljubi, da bodejo našim hrabrim bratom ob meji zaslomba v njih težavnem boju. Posnemajmo v narodnem boju severne brate Čehe, bodimo trdi kakor jeklo, ne udajmo se! Kadar se gre za občni blagor, vsaj tedaj se moramo vsi stanovi združiti in kot jeden mož stati na braniku za narodne pravice. V takem slučaju naj nam bodo vzgled Nemci. Kadar se gre zoper kako slovansko stvar, tedaj so vsi Nemci jedini.

Ptujci hodijo v naše dežele ter se pri nas bogate, dočim zapuščajo domačini svoje ognjišče in svoj krov in si hodijo iskat sreče in nove domovine v daljno Ameriko. Našim ljudem se ne more dopovedati, da ni z Ameriko nič več. Če ima pri nas več tisoč Lahov dovolj dela, zakaj bi ga ne imeli tudi domačini? Vzlasti iz iške župnije je šlo dosti ljudij, mnogo celo z

družinami v severno Ameriko. Sedaj pa pošiljajo žalostna poročila, kako hudo se jim godi. Vender se ljudje ne ostrašijo in vsak mesec jih več odhaja. Zadnji čas je odrinilo par družin od nas v Brazilijo. Tužna nam majka! Ptujci pri nas bogatí, domačini pa v ptujini stradajo.

V Gorici, v dan 29. julija. (Vipavska železnica. Ceste in mapopisci.) Po tolikih naporih in neprilikah prišli smo vender do tega, da se prične pretrgano delo vipavske železnice nadaljevati. Italijanski podjetniki, ki so vtaknili v žep lep dobiček pri furlanski železnici, vpeljali so tudi delo za vipavsko železnico tako, da so bili gotovi svojega vspeha tudi pri tej železnici, ki pelje povse po slovenski zemlji. Najeli so že svoje inženere, najeli svoje ljudi v Furlaniji in še nižje doli, da bi delo začeli. Ob 11. uri zapazali so to naši poslanci in po hudem boju iztrgali zadeve Italijanom iz rok ter izročili našincem. To hudo boli nasprotnike, in njihov voditelj v deželnem zboru goriškem in v deželnem odboru poskusil je še tu delati nečuvvene ovire. Deželni zbor se je zavezal ob enem, da vzame za 50.000 gld. osnovnih akcij za furlansko in za 100.000 gld. za vipavsko železnico. Prve je dežela izplačala brez ovire, denar si je za to izposodila, ker ga sama ni imela. A znani lisjak je hotel sedaj ugovarjati, da dež. odbor ni kompetenten izplačati 100.000 gld. za vipavsko železnico, ker ni pooblaščen, da bi vzel denar na posodo; zato je pa hotel zopet spraviti to zadevo pred deželni zbor, kateri bi jo sedaj pri naših okoliščinah gotovo zaprečil. To se je videlo celo našemu mehjemu in Italijanom zelo naklonjenemu glavarju preneumno, zato je sam referiral v drugem smislu in s pomočjo slov. dež. odbornikov prepredil hudobno nakano znanega lisjaka v Gosposki ulici. Taka je poštenost, tako pravicoljubje naših nasprotnikov, in vender jih vlada podpira!

Geografski inštitut na Dunaju je imel do sedaj večino svojih močij, katere ima na razpolago, v Galiciji, kjer so se bavile s prirejanjem zemljepisnih kart. Pomenljivo je, da so dobili dotični gospodje nenadoma ukaz, da priredijo mapopisno dovršeno delo na Primorskem. Sicer pa je bilo tudi potrebno, ker dosedanje karte so že 30 let stare in torej zastarele. Ti gospodje se pa zelo čudijo, da je mogoče dobiti v Avstriji kronovino, katera je gledé cest tako zanemarjena, kakor je Primorska. Naši poslanci vpijejo, prosijo pomoči v tej zadevi, vlada jo tudi vedno obeča, toda stvar venderle ne pride z mesta. Ali ni denarja, ali ni inženerev, vedno so izgovori; sedaj se vlada vender lahko prepriča po objektivnih činiteljih, da imajo naši poslanci prav, in nadejati se je, da na to stran kaj dosežemo. Sploh pa je pričakovati, da prisilijo razmere našo vlado v to, da se bode odsej isto tako intenzivno zanimala za naše obmejine pokrajine, kakor se je zanimala do sedaj za Galicijo. Časi se spreminjajo in odnošaji med državami tudi.

Politiški pregled.

Med Turki in Gerki bode baje pogodba o miru kmalu gotova. Evropski poslaniki so pričeli zopet pridno delati. Turki hočejo poprej dobiti plačano odškodnino, preden zapuste Tesalijo in v tem jih podpira Nemčija.

V ogerski zbornici je ponehala obstrukcija. Zbornica nadaljuje razpravo o sladkornem davku.

Srbski narodno-cerkveni zbor v Karlovcih je dne 26. julija prenehal zborovati, ker je kraljevi poverjenik baron F. Nikolić sklep o dnevnem redu proglasil kot „nevažen in neveljaven“. Lepa prostost cerkve!

Hrvatski sabor se je otvoril dne 29. julija. Predloženo je mnogo pritožb zoper volitve.

Domače novice.

† Janko Kersnik.

Neizprosna smrt je zadnjo soboto pokosila v Ljubljani zopet moža v najboljših letih, moža, ki je žrtvoval s prepričnim delom svoje življenje

v blagor naroda — Janka Kersnika. Kot politika ga ne moremo posebno hvaliti, pač pa si je Kersnik s svojimi povestmi pridobil odlično mesto v slovenski književni zgodovini. Kolikokrat je brlela lučica čez polnoč v sobi brdskega grada, kjer je slikalo Kersnikovo pero z neseoglivo natančnostjo kmetske in uradniške značaje. Prav slovesno so ga pokopali včeraj dopoldne na Brdu. Piše se nam o tem iz Lukovice. V zadnji številki sem poročal, da smo izrekli še pred jednim tednom srčne želje, da bi skoro okreval naš ljubljani Janko, a danes — kdo bi si bil mislil — želimo že njegovi duši večnega miru in počitka. Janka Kersnika ni več! Zagreblji smo ga v prerani grob, ko se tako naglo še nismo tega nadejali. Vzemi krop vode in popari mravljišče, završalo in zacvrčalo bo, potem pa postane zopet vse tiho. Tako nekako je zašumelo med ljudstvom, ko se je raznesla žalostna novica, da je preminil najodličnejši naš rojak; zašumelo je, nato se je pa udalo vse, kar čuti in ve, kaj nam je bil nepozabni Janko, globoki, odkritosrčni žalosti. Po celi okolici je zavladala smrtna tišina, človeku se je zdelo, kakor bi hodil med živimi grobovi. Narava sama je žalovala ob smrti moža, ki je znal njene pojave in življenje v njej tako mojsterski opisovati in risati. Nebo je bilo oblačno, zrak miren, a ob uri pogreba rosil je malo dež, nebo se je le solzilo, od prevelike tuge jokati ni moglo. . . . Pogreb je bil dostojen moža. Zbralo se je vse, kar se je le moglo, da spremlja nepozabnega rajnika na zadnji poti. Od blizu in daleč, staro in mlado, učeno in neučeno — vse je prihitelo izkazat poslednjo čast pokojniku, ki nam je bil vsem tako mil in drag. Najzoči so bili: deželni odbor z deželnim glavarjem na čelu, več državnih in deželnih poslancev, župani mest, trgov in vasij, različne korporacije, katerih član ali podpornik je bil, gasilna društva, zastopniki akad. društev „Slovenija“ in „Sava“, mnogo profesorjev, uradnikov, drugih prijateljev in znancev njegovih in občinstva veliko. Krsto je dičilo nebroj vencev. Žalostinke so peli pevci kamniške „Lire“, moravškega pevskega društva in domače „Zarje“. Po cerkvenem pravilu povzel je besedo ob odprtem grobu prijatelj Kersnikov, gospod dr. Tavčar, ter govoril, zvest obljudi, ki sta si jo dala on in rajni Kersnik, da tisti, kdor družega preživi, govori prijatelju nagrobni govor, krasne besede v slovo dražemu pokojniku. Zróči, kako so padale gručé prsti na njegovo krsto, da ga nam zakrijejo za vselej, uvažujoči, koliko je on storil za našo okolico posebej in za slovenski narod v obče, upoštevajoči, koliko zlatega sadu bi še smeli pričakovati od njega, morali smo vzdihniti: „Slovenec nima sreče!“ Ob njegovi smrti tolaži nas le zavest, da dela njegova, ako tudi njega sicer ni več med nami, ostanejo, in da mu je trajen spomin med Slovenci zagotovljen. Janko Kersnik je umrl, da živi!

Kje ste?! „Slov. Narod“ se trudi na vse mogoče načine zagovarjati zvezo z nemškimi veleposestniki. Zadnji čas trdi, da bode nemške liberalne veleposestniške poslance (Schafferja, renegata Schwegla i t. d.) pridobil za slovensko narodno stvar. Menili smo, da bode splošna veselost, katero je izvalila ta trditev, „Narod“ izmodrila in da bode lepo tiho s takimi neumnostmi. Ne! Ob Kersnikovi smrti zagovarja svojo „zvezo“ češ, da je že Kersnik hotel „pridobiti“ veleposestnike za narodno stvar in da je radi tega ustanovil politično strančico „Triglav-ovo“. „Narod“ hvali torej „Triglav“ in zagovarja kot jedino pravo tako nesrečno oportunističko politiko. Ali je res že tako dolgo, kar je dr. Tavčar, stoječ še na odločno narodnem stališču, odločno pobijal ter s „kamenjem obkladal“ Kersnik-Šuklje-Višnikarjevo frakcijo „Triglav-ovo“? Prosimo, razložite nam natančno, zakaj so načela politične strančice „Triglav-ove“ postala tako dobra, da se jih je sedaj treba oprijemati, in kdaj, pri kateri priliki in za koliko časa menite pridobiti kranjske Nemce za narodno stvar?! Ali mislite tako delati za slovensko slovo, za katero, kakor pravi „Narod“, delate iskrenejšo, nego somišljeniki „Slov. Lista“?! Ali je to dosledno, da se ogrevate zlasti zaradi celjske gimnazije za vseslovenski shod, a po drugi strani

božate in „pridobivate“ Schweglja, ki je pomagal uničiti celjsko gimnazijo?

„Slov. Narod“ in Janko Kersnik. Zadnji čas ima navado „Slov. Narod“, da vsakega bolj znamenitega mrliča, naj bodeta „klerikalca“ Urh in nadškof Zorn, ali pa „Triglav“ Kersnik, slovesno pokoplje za svojega prijatelja. To bi še ne bilo nič slabega, ako bi ne zlorabljal „Narod“ umrlih mož, da ž njimi tepe žive. Tako je naredil „Narod“ v četrtek s Kersnikom. Posvetil mu je znani „prvak“ črno obrobljen nekrolog na prvi strani lista. Človeški čut že veleva, da naj miruje strast vsaj pod črnim robom. A tudi tega ne! Govori se tu v nekrologu o kranjski stranki, kateri je vzor vseh vzorov cerkvena pušica, in pripisuje se Kersniku večje nasprotstvo do duhovščine, kakor je je kazalo njegovo občevanje z duhovni, podtika se mu prepričanje, da je posvetno razumništvo kranjsko močno dovolj, da hodi svoja pota v politiki, ter da je pri nas svoboda bolj v nevarnosti, nego narodnost. Škoda, da se Kersnik proti takemu zadnjemu pozdravu ne more braniti. Ko bi danes vstal iz tihega kotička tik brdske cerkve, prepričani smo, da bi nekrolog v „Narodu“ raztrgal na drobne kosce in zaklical s celovskim (?) dopisnikom v isti številki: „Združimo torej vse sile, podajmo si roke v skupno delovanje, in vseslovenski shod naj bode priča, da smo vsikdar solidarni, kadar bi imela pretiti nevarnost našemu ljubljenu in že stoletja teptanemu slovenskemu narodu! Slovenci, le ne udajmo se! V slogi je moč!“

Svojim podlistkarjem je napisal „Slov. Narod“ v nekrologu o Janku Kersniku: „Zadnja leta mu je znana prenapetost, koja se le prerada šopiri po mladeniških literarnih krogih dunajskih, ki se brez dvojbe odlikujejo z mnogimi talenti, pri tem pa tudi z obilo domišljavostjo, — izbila pero iz roke, in kakor razljučen Ahil stal je v ozadju ter prepuščal novi struji, da je rojila in brenčala po njivi našega pripovednega slovstva. Da ga ni smrt prerano ugonobila, raznenadil bi bil Janko Kersnik svoj narod še z marsikaterim delom, ker ne verujemo, da bi mu bilo rojenje in brenčanje nove struje za vedno odvzelo veselje do slovstvenega dolovanja!“ — Te besede kažejo zopet doslednost „Slov. Naroda“, ki sicer s prijaznimi pismi vabi one „domišljave in prenapete mladeniške literarne kroge dunajske“, da se „šopirijo“ in „brenče“ po njegovih podlistkih.

Sestanek slovenskih in hrvatskih državnih poslancev je bil včeraj* popoludne ob štirih pri g. dr. Šušteršiču v Ljubljani. Poleg kranjskih poslancev so došli k zborovanju gg. Einspieler, dr. Gregorčič, grof Coronini, vitez Berks, Žičkar, dr. Gregorec, Robič, Spincič, Vukovič. Kot zastopnik tržaških Slovencev je došel tudi g. Nabergoj. Menili so se o celjskem vprašanju, o koroških in primorskih zadevah. Klub hrvatske opozicije v Zagrebu jih je pozdravil telegrafčno. Posvetovanje se je vršilo v lepi slogi. Sklenili so, da se napravi v prvi polovici meseca septembra vseslovenski shod v Ljubljani. Povabijo se na shod vsi veljavni rodoljubi iz vseh slovenskih dežel. V pripravljani odsek so izbrani državni poslanci, v Ljubljani, g. dež. glavar Detela, in g. mestni župan Hribar. Pri sestanku poslancev se je soglasno pripoznala nujna potreba, da se nerušena ohrani sedanja parlamentarna večina, obodi se zborniška obstrukcija, odločno odklanja vsaka vladna prememba, ki bi v škodo slovenskih narodov pomenjala prijenjanje neopravičenim zahtevam v obstrukciji združenih strank. Posebej se zahteva nastopno: Celjsko vprašanje se mora čim najpreje Slovincem pravično definitivno urediti; vladni zistem na Primorskem se mora z ozirom na neznosne razmere, v katerih je slovensko prebivalstvo, precej premeniti, ob premembi v deželnem predsedstvu na Koroškem naj se ugodi opravičenim željam Slovencev, da pride za predsednika mož, ki bode tudi Slovincem pravičen. Ako bi vlada ne ustrezala tem zahtevam, bi je slovensko-hrvatski poslanci ne mogli podpirati.

Živeli! „Slov. List“ je v poslednji svoji številki omenil samonemških lepakov, s katerimi

odbor bleškega „Kurhausa“ vabi ljubljansko občinstvo na svojo slavnost. Veseli nas torej poročilo, da je „klub slov. biciklistov „Ljubljana“ sklenil na občnem zboru, da se z ozirom na provokacijo, katero vidi v samonemških plakatih bleškega zdravniškega društva, ne vdeleži slavnostnega sprevoda kolesarjev, vršečega se dne 31. julija t. l. na Bledu, in da tudi vsem posameznim članom udeležitev najodločneje zabranja. Tako odločno postopajmo skupno in složni proti preziralcem slovenskega jezika povsod!

Važno za Slovence. Vložila sta, kakor čujemo, gg. vladna svetovalca zdravnik dr. Fr. Keesbacher in dr. A. Valenta pl. Marchthurn prošnjo za umirovljenje. Samo ob sebi se razume, da morajo merodajni krogi, posebnodrželni odbor, pri oddaji službe c. kr. porodniškega profesorja gledati na to, da dobi mesto, ako kompetira sposoben Slovenec, domačin, ki je v govoru in pisavi popolnoma zmožen slovenskega jezika. Istotako se mora zahtevati, ako bi ne bilo slovenskega kompetenta, tudi od Neslovenca, da dokaže popolno jezikovno zmožnost. Časi morajo izginiti, da zadostuje nekako spričevalo o zmožnosti, v resnici se pa jezik lomi, da je groza. Kakor si bodemo postljali, tako bodemo ležali. Za danes naj zadostujejo te vrstice. O priliki izpregovorimo več v tej zadevi.

Ne delajmo reklame za nemško plinaro! Ni daleč čas, ko zažaré ljubljanske ulice v svitu električne luči. Nemška plinarina skuša na vse mogoče načine konkurirati z mestno elektrarno. Vspeha ne bode dosegla, ako se bodo vsi slovenski krogi v Ljubljani zavedali svojih dolžnostij. S tega stališča tudi želimo, da bi „Slovenski Narod“ ne delal reklame proti domačemu podjetju s tem, da priobčuje reklame nemške plinarne, inserate, ki imajo določen in jasno izražen namen, med občinstvom vzbuditi nezaupanje do mestne elektrarne. Magistrat bodi tudi „Slov. Narodu“ prej, kakor pa — denar.

Ernst Maister †. V sredo ob 1. uri popoldne je preminol na Rakeku uradnik južne železnice g. Ernst Maister, brat c. kr. poročnika pri domačem brambovskem pešpolku g. Rudolfa Maistra. V najlepši dobi življenja, 27 let starega, vzela ga je neizprosna smrt. Bil je odločen narodnjak. Čitateljem „Slov. Lista“ je Ernst Maister znan, vsaj še ni dolgo tega, ko smo prijavili v svojem listu obširno poročilo o njegovi pravdi proti poštnemu nadkomisarju Petru Corà. Vse javno mnenje na Slovenskem je stalo tedaj na strani značajnega mladega moža, ki si je na smrtni postelji priboril zadoščenja za kruto krivico, katera se mu je zgodila, in ki je tudi vzrok prerane smrti njegove. Ob rakvi nesrečne žrtve spomnijo naj se naši poslanci, da imajo še mnogo obračunati s Petrom Corà! Truplo umrlega Ernsta Maistra se prepelje v Mengeš, kjer se bode v nedeljo zjutraj pokopalo na ondotnem pokopališču.

Slavnostni komerz krščansko mislečega dijaštva v sredo zvečer je bil prav lep. Vdeležila se ga je tudi precejšnja četa „Slovenijanov“. Pri komerzu je udarjal tamburaški klub „Zvezda“. Stoloravnateljstvo je bilo v rokah državnega poslanca g. dr. Iv. Šušteršiča. Govorilo se je mnogo. Slavnostni klobasar g. dr. Debevec je povedal nekaj prav duhovitih. Državni poslanec vodja g. Povše opominjal je dijaštvo na svetinji naroda: na vero in besedo materino, katerima v blagor bodi posvečeno naše delovanje. Državni poslanec g. dr. Krek je navduševal navzoče za krščanski socializem. G. dr. Gregorič je povdarjal, da se mora gojiti tudi malo narodno delo. Na vse strani moramo imeti uprte poglede, da se našemu jeziku krivica ne zgodi. Pravi narodnjak mora biti povsod na mestu: v rodovini in zunaj nje. Naj se ne prezirajo nižji stanovi! Čistega narodnega navdušenja so bili tudi prešinjeni nadaljni govori: državnega poslanca g. dr. Žitnika, ki je povdarjal potrebo narodnogospodarskega dela, zastopnikov slovenskih delavcev gg. Gostinčarja in Jakopiča in g. kapelana Kalana iz Kamnika. G. Kalan je v svojem govoru lepo strnil krščanstvo in narodnost. Burno odobravanje je izzval s stavkom, da je sedanja narodna stranka nemškutarska, a da je tudi katoliško narodna stranka čisto prepustljiva v

narodnih vprašanjih. Izmed naraščaja so govorili z velikim vnosom: imenom primorskih Slovencev g. Vuga, imenom štajarskih Slovencev g. Tomažič, imenom koroških Slovencev g. Perč. G. Perč je pozval navzoče, da naj z dejanjem pokažejo ljubezen do šolske družbe sv. Cirila in Metoda, kajti taka družba, kakeršna je sedaj, mora se brezpogojno podpirati. Nabral je za družbo, oziroma za velikovško šolo, 29 gl. 42 kr. G. Lončar, abiturijent ljubljanske gimnazije, ki si je že pri shodu s svojim treznim, a odločnim nastopom, ko se je šlo, da se ne prezre slovanstvo, priboril mnogo priznanja, je pozdravljal misel vseslovenskega shoda. Komerz je zaključil stoloravnatelj s „Slava“ klici na cesarja in velikega papeža Leona XIII.

Iz uradniških krogov se nam piše: Ljubljansko uradniško društvo za Kranjsko se snuje sedaj po zadrugah: Konsumno društvo in hranilno društvo v Ljubljani. Novemu društvu bi bila naloga, braniti in pospeševati koristi uradniškega stanu v političnem, socialnem in gospodarskem oziru. Član društva je lahko vsak javni ali zasebni uradnik, kateri je moškega spola, avstrijski državljan in polno praven in sicer ne glede na to ali je dotičnik aktiven ali umirovljen uradnik. Z veseljem pozdravljamo novo društvo, saj velja osobito pri uradnikih prislovica, „pomagaj si sam“! — in uradniki imajo marsikatero potrebo, v kateri si morejo le z združenimi močmi opomoči. Zbor za osnovo društva vršil se bo dne 7. avgusta t. l. ob 8. uri zvečer v salonu pri Lloyd-u. Ta zbor voli odsek, kateremu bode skrb, da izvrši v zboru sprejete sklepe, in odobri, oziroma preuredi predložena pravila. Zborovanje bode položilo tedaj temelj bodočemu društvu in je zaradi tega odločilne važnosti. Opozarjamo gg. uradnike na to zborovanje, upajoč da ga nobeden uradnik ne prezre.

O ljubljanski realki ima včerajšnji „Slovenec“ zanimiv članek, ki osvetljuje uspeh „zveze z Nemci“.

Razveljavljen sklep. Sklep, s katerim je občinski svet ljubljanski izključil iz svoje srede g. Jožefa Turka ml. je razveljavila deželna vlada, ker za izključenje ni bilo zadostnih vzrokov.

Občni shod zbornično-obveznih zdravnikov vršil se je dné 27. t. m. Sprejele so se resolucije glede bolniških blagajn, da je povsod, kjer razmere dopuščajo, uvesti prosto izvolitev zdravnika. Prostovoljni pristop naj se odpravi, prispevek k rezervnemu zakladu za 20% zniža, in prispevki se morajo izračunati po vsakdanjem zaslužku. Zdravniške zbornice bi morale imeti postavno pravico, vplivati v zdravniških vprašanjih na bolniške blagajne. Pri bolniških blagajnah mojstrov ne sme nobeden zdravnik prevzeti pavšalirane službe. Shod je bil proti temu, da bi se disciplinarna moč razširila, kakor pri odvetniški zbornici, ker sedanje denarne kazni popolnoma zadostujejo. Sklenil se je tudi stanovski red za zdravnike in resolucija, da naj dežela nosi stroške za namestnika, če zbolí okrožni zdravnik, ali pa gre na dopust.

Društva.

Zaveza slovenskih učiteljskih društev bode imela IX. skupščino v dneih 4. in 5. avgusta t. l. v Celju v „Narodnem domu“. Dne 4. avgusta je ob 10. uri seja upravnega odbora, ob 1/2 11. uri seja delegacije, ob 1. uri seja sekcij, ob 2. uri pevske vaje, ob 8. uri koncert s plesom. Dne 5. avg. ob 8. uri sv. maša, ob 9. uri glavni zbor, ob 1. uri banket. Ustanoviti se namerava prihodnje leto v Ljubljani šolski muzej.

Odbor „Zveze slovenskih kolesarjev“ vabi k dirki, katero priredi „Zveza“ slov. kolesarjev“ dné 8. avgusta 1897. na progi Trst-Celje. Start ob 4. uri zjutraj v Trstu pred kavarno Fabris (Piazza caserma). Vozi se po državni cesti takó, da gre vsak izmed dirkačev mimo sledečih kolesarskih postaj: Sežana-Razdrto-Postojina-Logatec-Vrhnika-Ljubljana-Trzin-Domžale-Trojane-Vransko-Žalec Celje („Narodni dom“). Na vsaki postaji stali bodo člani zveze, kateri bodo iz prijaznosti zapisovali, kdaj se je ta ali oni izmed gg. vdeležencev mimo pripeljal. Razpisana so tri darila, drvo v vrednosti 25 gl. Razun tega dobi vsak

vdeleženelec distančne vožnje časovno svetinjo, če prevozi progo v 8. urah. Vložek 5 kron. Ob 12. uri opoldan pričakujejo se zadnji izmed gg. vdeležencev pred „Narodnim domom“ v Celju. Nató vdeležba članov „Zveze slov. kolesarjev“ pri slavnosti, katero priredi „Celjski Sokol“ povodom blagoslovljenja zastave. Zvečer pri komerzu v „Narodnem domu“ razdelitev častnih daril po predsedniku „Zveze“. Prijave do dné 5. avgusta t. l. osme ure zvečer do rednika „Zveze“ g. Fran Gombač-a.

Slavnost v Celju.

Razpored slavnosti slovesne otvoritve „Narodnega doma“ v Celju in blagoslovljenja zastave telovadnega društva: „Celjski Sokol.“ I. Dne 7. avgusta 1897. Ob 8. uri zvečer v gledališki dvorani „Narodnega doma“: a) Prolog. b) Gledališka predstava: „V Diogenovem sodu“. Uprizori „Dramatično društvo“ iz Ljubljane. c) Koncert. Pri koncertu svira slavna gradska vatrogasna glasba iz Zagreba in nastopijo razna pevska društva. Podrobni vsprejedi razdelili se bodo pri vstopu. II. Dne 8. avgusta 1897. Sprejem došlih društev na kolodvoru. Zajutrek v „Narodnem domu“. Ob 10. uri odkorakajo vsa društva iz „Narodnega doma“ na slavnostni prostor, kjer se bode služila ob polu 11. uri sv. maša pod milim nebom. Pri maši svira godba. Slavnostno blagoslovljenje zastave „Celjskega Sokola“. Zastavi kumuje velerodna gospa Mara pl. Berks-Čopova, soproga grajščaka in slovenskega državnega poslanca vlr. gospoda Hugona viteza Berks-a. Slavnostnega zabijanja žebļjev vdeleže se blagoslovitelj, kumica in zastopniki vseh društev. Starosta „Celjskega Sokola“ pozdravi kumico. Kumica pozdravi vsa navzoča narodna društva. Društva vstopijo se v kolo. Godba zasvira sokolsko koračnico in po nagovoru staroste „Celjskega Sokola“ se posestrimi nova zastava z zastavami drugih društev. Ob 12. uri opoldne odkritje spominske plošče in slovesna otvoritev „Narodnega doma“. Ob 1. uri popoldne skupni obed v veliki dvorani „Narodnega doma“. Pri banketu svira godba. Cena za osebo 1 gl. Velika ljudska veselica. Ob 3. uri popoldne odhod iz „Narodnega doma“ na slavnostni prostor poleg grajščine Lanovž v občini celjske okolice. Vspored. 1.) Proste vaje. Izvajajo vsa sokolska društva. 2.) Vaje s kiji. Izvajata bratska „Ljubljanski“ in „Postojinski Sokol.“ 3.) Vaje z ročki. Izvaja „Celjski Sokol.“ 4.) Javna telovadba vseh sokolskih društev na drogu, bradlji in konju. 5.) Nastop českih sokolskih društev z različnimi vajami. 6.) Nastop raznih pevskih društev. 7.) Različne telovadske in atletske vaje. 8.) Ljudske igre in prosta zabava. Pri ljudski veselici svira godba. Vstopnina za osebo 10 kr. Sedeži 20 kr. Društva in deputacije so vstopnine prosti. Podrobni vsprejedi dobil se bode pri veselici. Ob 8. uri zvečer plesni venček v veliki dvorani „Narodnega doma“. Vstopnina za rodbine 1 gl. Za osebo 1 krono. Člani zunanjih društev z društvenimi znaki so vstopnine prosti. Toaleta prosta.

Slovenskim abiturijentom! Naš v avgustu nameravani izlet v zlato Prago bi se po mnenju Čehov samih mogel le meseca septembra vršiti v obsegu, kakeršnega tako podjetje zaslučuje, ker mesec avgust je za izlet jako neprikladen; v septembru je pa nam skoro nemogoče poleteti gori, ko se večina pripravlja za daljne nauke. Zategadelj naj ideja, ki smo jo zasnovali, še nekaj časa zori, da se naposled venderle slej ali prej obistini. Z več stranij se je izražala želja, da bi se slovenski abiturijentje, ako ne bo izleta v Prago, sešli kje drugje. Vsi čutimo potrebo, da bi se spoznali med seboj sedaj, ko smo izleteli v — svet. Tovariši! Pred vratmi je velika narodna slavnost v jedni naših najnevarnejših postojank. Dne 7. in 8. avgusta bo otvoritev „Narodnega doma“ v Celju. Tu se bo zbral cvet mož in rodoljubov iz vseh krajev domovine naše. Tu bi bilo mesto za nas, da se snidemo, v družbi najveljavnejših zastopnikov Slovanstva. Zatorej, tovariši, naša parola bodi: Celje! Obráčamo se uljudno v prvi vrsti do tovarišev-abiturijentov z vabilom, da pohité mnogobrojno v

staroslavno Celje, dalje pa tudi do vseh tovarišev srednješolcev. Posebej pa prijazno vabimo gospode akademike, da se udeležijo skupno z nami celjske slavnosti, da tako pokažemo solidarnost celokupnega slovenskega dijaštva. Celjski rodoljubi nam svetujejo, da dojdemo že 7. avg. Komur dopuščajo razmere poleti naj torej že 7. avgusta v Celje. Zbirališče je 7. in 8. avgusta čitalniška dvorana „Nar. doina“. Ako bi kdo slučajno želel kacega pojasniti, blagovoli naj se oglašiti pri Dragotinu Lončarju, abiturijentu v Lukovici, Kranjsko. Povabili smo tudi brate Hrvate. V Ljubljani, dne 31. julija 1897. — Centralni odbor slovenskih abiturijentov.

Razglasilo.

Podpisano mestno županstvo naznanja, da se bodo vršili od sedaj najprej v **Novem mestu (Rudolfovem)** na Dolenjskem ob vsakem sejmu za govejo živino tudi

konjski sejmi,

in sicer:

- 1.) vsak prvi ponedeljek vsakega mesca (ako pade na tak ponedeljek praznik, vrši se sejm prihodnji ponedeljek), toraj 12 sejmov; nadalje ob vsakem letnem sejmu, kakor:
- 2.) januarja v torek po sv. Antonu;
- 3.) aprila v torek pred sv. Jurjem;
- 4.) avgusta v torek po sv. Jerneju;
- 5.) oktobra v torek po sv. Lukežu;
- 6.) decembra prvi torek v adventu;

Prvi konjski sejm bude torej

☛ dne 2. avgusta 1897. ☛

kot prvi ponedeljek meseca avgusta.

Prerejeno je za te sejme vsestransko pripravno in prostorno **ново sejmišče** tik državne ceste za novomeškim pokopališčem s posebnim dohodom in posebnim odhodom kakor tudi poskuševališčem za konje na sejmišču samem.

Mestno županstvo v Novem Mestu,

dne 10. julija 1897.

Župan:

dr. Schegula.

Tugepolna naznanjava vsem sorodnikom in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani sin, odnosno brat, gospod

Ernst Maister,

železniški uradnik,

danes, dne 29. t. m., ob 1. uri popoldne, po dolgi in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 27. letu svoje dobe umrl.

Truplo predragega pokojnika se blagoslovi dne 31. t. m. v cerkvi na Rakeku in se potem prepelje v Mengeš, kjer se položi k večnemu počitku v družbinsko rakev na ondotnem pokopališču.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

V Rakeku, dne 29. julija 1897.

Fračiška Maister, Rudolf Maister,
mati. c. kr. poročnik v 4. bramb. polku, brat.

Žalujočim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da se je Bogu vsegamogočnemu dopadlo, ljubeznivega sinka

Otokar Kupljena,

danes 28. julija ob 2. uri popoldan, po kratki in mučni bolezni v boljše življenje poklicati.

Pogreb bude v petek, dne 30. t. m. ob 8. uri v jutro na pokopališču v Vojni Vasi.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v podružnici cerkve sv. Marije Device v Vojni Vasi.

Nepozabni ranjki se priporoča v pobožen in blag spomin.

V Črnomlju, 28. julija 1897.

Anton Kupljen, Elizabeta Kupljen, stariši. —
Mirko Kupljen, brat. — Slava Kupljen, Zora Kupljen, sestri.

priporoča

svojo bogato zalogo vsakovrstnih
dežnikov in solnčnikov
po najnižji ceni.

Janez Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

priporoča svojo veliko zalogo

šivalnih strojev

in

strojev za vozarenje.

(biciklov, velocipedov.)

Ceniki franco na razpolago.

Pleskarska in lakirarska obrt Josipa Makovca

Breg št. 20. LJUBLJANA Breg št. 20.

se priporoča spoštovanemu p. n. občinstvu za prevzemanje vseh v njegovo stroko spadajočih del, kakor v mestu tako na deželi

zlasti vseh novošegnih vrst lesa s prosto roko imitovanih.

Točno in solidno izvrševanje, pri uporabi najboljšega materiala in po kolikor mogoče najnižjih cenah.

Brata Eberl,

Ljubljana, Fračiškanske ulice št. 4.

Pleskarska mojstra
c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvna pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost.

Zaloga originalnega karbolineja.

Maščoba za konjska kopita in usnje.

Alojzij Večaj,

pečarski mojster v Ljubljani,

Opekarska cesta št. 51.

priporoča svojo izborna zalogo vsakovrstnih

pečij iz glinaste snovi

od najprostejših do najfinejših rujave, zelene ali bele barve. Izdeluje na željo tudi peči v poljubni drugačni barvi.

Natančno izvršuje naročila na štedilnike ter jamči za vse svoje izdelke jedno leto.

— Cene nizke. —

Alojzij Lenček,

stavbeni in galanterijski klepar,

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 21.

se priporoča slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za vse v njegovo stroko spadajoča dela.

☛ Zagotavlja najsolidnejšo postrežbo in zmerne cene. ☛

Conc. asekurančni bureau Fr. Drenik

— v Ljubljani. —

Slavna ces. kralj. deželna vlada je meni podpisanemu, z odlokom z dne 12. maja t. l., št. 4410, podelila koncesijo za ustanovo **asekurančne pisarne** s pravico:

Posredovati in sprejemati zavarovalne ponudbe vsake stroke, to je: proti elementarnim škodam, za življenje, nezgode itd.; zastopati zavarovalne družbe in zavarovance v slučajih škod in drugih zadevah;

strokovno izvrševati zavarovalne ponudbe za premakljivo imetje in stavbe vsaktere vrste;

škode pregledati, oceniti (likvidirati), za asekurančna društva, ali mej njimi in strankami posredovati.

V obsegu predstojećih pravic pričnem delovati ter se priporočam z vsem spoštovanjem

Franc Drenik,

Kongresni trg št. 3—II.

F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah vsakokoli množino

zidarske opeke,
zarebane strešne opeke (Falzziegel)

(izdelane iz najbolje znane Vrhnjske gline) z zraven spadajočo

stekleno zarezano opeko in strešnimi okni iz vlitega železa

lončene peči in štedilnike

(lastnega izdelka)

☛ **Roman-cement** ☛

Dovški Portland-cement

kakor vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

Najnižje cene!!!